

Kesäraamis 2010

Raamattupiirikysymyksiä
kesä, heinä- ja elokuun pyhäpäivien teksteihin

Mailis Janatuinen

Muista pyhittää lepopäivä – kesälläkin, matkoillakin, mökilläkin! Jos et pääse kirkkoon, pidä raamattupiiri yhdessä perheesi ja ystäväsi kanssa. Laula 1-2 päivän virttä, lue vanhan käsikirjan rukous. Lopussa Isä meidän ja/tai Herran siunaus. Jos raamis pidetään viikolla, niin käsiteltäväksi otetaan seuraavan sunnuntain teksti. Huomio, huomio! Kysymyksiä voi käyttää myös saarnan tai pyhäkoulupuheen valmistamisessa.

30.5.10 SALATTU JUMALA

VIRRET 130 ja 386:1,6-8

RUKOUS: Taivaan ja maan Luoja, salattu silmiltämme, tutkimaton majesteetti. Sinua me kiitämme ja ylistämme siitä, että olet ottanut huomaasi meidät, vaivaiset syntiset, ja antanut meille sanasi ja sakramenttisi, että uudestisyntyisimme vedestä ja Hengestä. Anna Henkesi vahvistaa sana sydämissämme, niin että täydessä uskon varmuudessa vastaanottaisimme Poikasi Vapahtajamme ja näkisimme sinun ihmeelliset tekosi. Anna evankeliumisi sanoman levitä kaikkeen maailmaan, kokoa ja yhdistä kaikki kansat yhteen, pyhään, yhteiseen seurakuntaan. Sinulle, Isä. Poika ja Pyhä Henki, olkoon ylistys kiitos ja kunnia iankaikkisesti. Aamen.

TEKSTI JOH.3:1-16

TAUSTAA: Vaikka *Nikodemus* on niin sanoaksemme uskonnon asiantuntija, hän ei ole päässyt sisälle Jumalan näkymättömään valtakuntaan. Vähän merkittävältä tuntuu se, että hän tulee keskustelemaan itseään nuoremman, vähemmän kouluja käyneen ja yhteiskunnallisesti alemmassa asemassa olevan Jeesuksen kanssa. Nikodemus kuuluu suureen neuvostoon; hän on siis jonkinlainen kansanedustaja.

1. Mitkä ovat tekstimme antamien vihjeiden mukaan Nikodemoksen luonteen hyvät ja huonot puolet? (Mitä hänestä osoittaa se, ettei hän tullut Jeesuksen luo päivällä, vaan yöllä?)

- Mitä asiaa luulet Nikodemoksen tulleen varsinaisesti Jeesukselta kysymään?

2. Miksi Nikodemoksella ei ole pelastusvarmuutta, vaikka hän oli uskonut Jumalaan koko ikänsä?

- Mistä syystä pelastusvarmuus saattaa puuttua meiltä itse kultakin?

3. Seuraavaksi tutkimme, mitä Jeesus tarkoittaa uudestisyntymisellä. Mikä muuttuu, kun ihminen syntyy uudesti ylhäältä (3-8)?

- Mitä tarkoittaa se, että uudestisyntyminen tapahtuu "vedestä ja Hengestä" (5)?

4. Nikodemus esittää Jeesukselle kysymyksen: "Kuinka uudestisyntyminen voi tapahtua?" (9). Selitä omin sanoin, mitä Jeesus hänelle tähän kysymykseen vastaa (10-16)?

5. Selittäessään uudestisyntymistä Jeesus ottaa esimerkin Israelin autiomaavaelluksen ajalta. Silloin Jumala lähetti myrkkykäärmeitä leiriin rangaistakseen kansansa syntejä. Myöhemmin Jumala kuitenkin antoi parannuskeinon käärmeen myrkkyyä vastaan: joka katsoi tangon päähän nostettua vaskikäärmettä, se jäi eloon (4 Moos 21:4-9). Mitä yhteistä tuolla tapauksella on Jeesuksen ristinkuoleman kanssa - miettikää mahdollisimman monta yhtymäkohtaa (13-16).

6. Mitä ne ihmiset uskoivat, jotka suostuivat katsomaan vaskikäärmeeseen?

- Raamattu kertoo, että tuona päivänä kuoli paljon ihmisiä. Miksi kaikki eivät uskoneet Jumalan antamaan parannuskeinoon?
- Mitä tällä VT:n tapahtumalla on tekemistä uudestisyntymisen kanssa?

7. Käärme on Raamatussa yleensä aina Saatanan, Jumalan vastustajan, vertauskuva. Miksi luulette Jeesuksen tässä tapauksessa rinnastaneen itsensä juuri käärmeeseen?

8. Mitä jae 16 opettaa meille uudestisyntymisestä?

9. (Jos on aikaa:) Millaisia uudestisyntymiseen liittyviä väärinkäsityksiä teillä on ollut aikaisemmin? Keskustelkaa niistä tämän tekstin valossa.

ILOSANOMA: Jumala on rakastanut *juuri sinua* niin paljon, että antoi ainoan Poikansa, ettet sinäkään, joka häneen tahdot uskoa, joutuisi kadotukseen, vaan saisit iankaikkisen elämän.

6.6.10 KATOAVAT JA KATOAMATTOMAT AARTEET

VIRRET 303:1,2,6,7 ja 403.

RUKOUS: Herra Jumala, taivaallinen Isä, joka Poikasi Jeesuksen Kristuksen kautta olet sanonut meille, ettei se ihmistä mitään hyödytä, vaikka hän voittaisi omakseen koko maailman, mutta saisi vahingon sielullensa. Anna meille armo kaikesta sydämestämme etsiä taivaallisia aarteita, jotka yksin antavat sielulle tyydytyksen. Jos uskot maallista hyvyyttä hoidettavaksemme, älä salli sen kietoa meitä, vaan auta meitä käyttämään sitä sinun palvelukseksi ja lähimmäisemme hyödyksi ja avuksi. Aamen. (Vanha kirkkokäsikirja)

TEKSTI: LUUKAS 16:19-31

TAUSTAA: Muistamme, että **Abraham** on paitsi juutalaisten patriarkka, myös kristittyjen uskon isä, ja hyvin rikas mies. **Nimi Lasarus** tarkoittaa ”miestä, jota Jumala auttaa”. Tämä on ainoa kerta, kun Jeesus antaa nimen jollekulle vertaustensa henkilölle. **Mooses ja profetat** tarkoittavat koko Vanhaa testamenttia eli Jeesuksen ajan Raamattua.

1. Koettakaa keksiä mahdollisimman monta hyvää asiaa, joista rikas mies sai nauttia elinaikanaan (19).
 - Koettakaa keksiä edes yksi hyvä asia Lasarusen elämässä. Entä mitkä kaikki asiat olivat hänen elämässään huonosti (20-21)?
2. Miksi rikas mies ei auttanut Lasarususta, vaikka näki tämän joka päivä ulos mennessään?
 - Kuvitelte, että joku kohtelisi sinun lastasi, kuten rikas mies kohteli Lasarususta. Mikä olisi mielestäsi oikeudenmukainen rangaistus sellaiselle ihmiselle?
 - Kuka on se Lasarus, jota sinun pitäisi tänään auttaa? (Huom.! On olemassa muutakin nälkää kuin ruuan nälkää.)
3. Miettikää eri syitä, miksi joku tahtoi antaa lapselleen nimeksi ”Jumala auttaa”.
 - Miksi Jeesus tahtoi nimittää köyhää ja sairasta kerjäläistä nimellä ”Jumala auttaa”?
 - Auttoiko Jumala mielestäsi Lasarususta, ja jos auttoi, niin miten?
4. Se että Lasarus päästi taivaaseen, osoittaa, että hänellä oli loppuun asti usko Jumalaan. Jos Lasarusella ei olisi ollut uskoa, millaista hänen elämänsä olisi siinä tapauksessa ollut?
 - On hyvin luultavaa, että Lasarus rukoili joka päivä Jumalalta terveyttä ja jokapäiväistä leipää kuten mekin teemme. Miten hän voi säilyttää uskonsa loppuun asti, vaikka Jumala ei näyttänyt häntä kuulevan?
5. Kun Lasarus kuoli, hänet heitettiin köyhien hautaan. Rikas sen sijaan sai varmasti hienot hautajaiset (22). Kuvitelkaa, millaisia hautajaispuheita rikkaalle miehelle pidettiin?
6. Millä perusteella Abraham oli päässyt taivaaseen? Ks. TAUSTAA.
 - Millä perusteella rikas mies joutui helvettiin (23-24)?
 - Millä perusteella Lasarus pääsi taivaaseen (25-26)?
7. Rikas mies keskustelee jakeissa 27-31 Abrahamin kanssa siitä, miten ihminen voi tulla uskoon ja pelastua. Mikä on rikkaan miehen käsitys tästä asiasta?
 - Miksi ihme ei Abrahamin mielestä riitä uskon syntymiseen (29-31)?
 - Miksi kukaan ei voi pelastua ilman Raamatun sanaa?
8. Millä tavalla Lasarusen elämä ja kuolema muistuttavat Jeesuksen itsensä elämää ja kuolemaa? (Vertaa heidän kärsimystään, uskoaan jne.)
 - Mitä Jeesus tässä vertauksessa ennustaa omasta ylösnousemuksestaan (31)?
9. Mitä Jeesus opettaa tämän vertauksen kautta ns. menestysteologiasta? (Jollette tunne tätä termiä, niin jättäkää kysymys väliin.)

ILOSANOMA: Itse asiassa Jeesus oli kuin vertauksen Lasarus: ”hyljeksitty, ihmisten torjuma, kipujen mies ja sairauden tuttava, josta kaikki käänsivät katseensa pois” (Jes.53:3). Jumalakin hylkäsi hänet, kun hän riippui ristillä meidän syntisten sijaisena ja kärsi samoja janoja kuin rikas mies tässä vertauksessa. Siitä huolimatta Jeesus uskoi loppuun asti Jumalaan, joka auttaa.

13.6.10 KUTSU JUMALAN VALTAKUNTAAN

VIRRET: 408 ja 615.

RUKOUS: Herra Jumalan, taivaallinen Isä, sinä joka tahdot, että kaikki ihmiset pelastuisivat ja joka sanallasi kutsut meidät valtakuntaasi. Irrota meidät suruttomuudestamme. Anna meille se armo, että epäroimattä tottelisimme sinun sanaasi ja noudattaisimme kutsuasi saadaksemme sijan suurilla illallisillasi taivaassa. Aamen.

TEKSTI: LUUKAS 14:12-24

TAUSTAA: Jeesuksen aikana **pidot olivat parasta**, mitä ihmiset tiesivät, koska siellä sai kerrankin syödä ja juoda mahansa täyteen. Vanhan testamentin profeetat kertovat suurista juhlista, jotka Jumala kerran järjestää omilleen pyhällä vuorellaan (15, vrt. Jes.25:6). Juutalaiset saivat ensimmäiseksi kutsun näihin taivasten valtakunnan pitoihin. Meidän päivinämme **kutsun ovat saaneet** kaikki, jotka ovat jollakin tavalla joutuneet tekemisiin Raamatun sanan kanssa. **Kutsusta kieltäytyminen** tarkoittaa samaa kuin **armonvälineistä kieltäytyminen eli Raamatun lukemisen, jumalanpalveluksen ja kristillisten tilaisuuksien laiminlyöminen**.

1. Muistele tilannetta, kun viimeksi järjestit kutsut. Mitä olisit tehnyt, jos joku olisi käsenyt sinun menetellä niin kuin Jeesus käskää talon isäntää jakeissa 12-14?

2. Katsokaa jakeita 16-20. Mikä oli todellinen syy siihen, että kukin kutsuvieras kieltäytyi tulemastä isännän illallisille?

- Miksi me ihmiset usein pidämme omaisuuttamme (18), työtämme (19) ja ihmissuhteitamme (20) tärkeämpinä kuin armonvälineiden käyttöä?
- Mikä näistä kolmesta saa sinut helpoimmin laiminlyömään armonvälineitä: omaisuuden, työn vai ihmissuhteiden hoitaminen?

3. Mitä kutsutut näyttävät ajattelevan kutsujen isännästä?

- Mitä armonvälineiden laiminlyöjät ajattelevat Jumalasta?

4. Yksi selitys kieltäytymiseen voi olla sekin, että kutsutut tietävät olevansa kykenemättömiä korvaamaan isännän vieraanvaraisuutta lähitulevaisuudessa (12b). Mitä tämä selitys vaikuttaa vertauksen sovellutukseen, jos isäntä tarkoittaa Jumalaa ja kutsutut meitä ihmisiä?

- Mikä oli kieltäytyjien suurin erehdys (24)?

5. Kutsut tässä vertauksessa tarkoittavat taivasta. Miksi useimmat ihmiset eivät ole kiinnostuneita sinne pääsystä?

6. Mikä oli suurin ero niiden välillä, jotka oli alun perin kutsuttu pitoihin ja niiden, jotka sinne loppujen lopuksi pääsivät (21-23)?

- Keitä Jeesus tarkoittaa ”köyhillä, raajarikoilla, sokeilla ja rammoilla” – eli niillä, jotka ottavat iloiten vastaan kutsun Jumalan valtakuntaan (21)?
- Miksi jälkimmäinen ryhmä ei murehdi siitä, millä voisi korvata isännän vieraanvaraisuuden?

7. Kumpaan vertauksen ryhmään sinä tunnet kuuluvasi, ensimmäiseen vai toiseen? (Voit vastata myös hiljaa sydämessäsi.)

- Miten Jumala on koettanut siirtää sinua kieltäytyjien ryhmästä kutsun vastaanottajien ryhmään?

8. Keitä Jeesus tarkoittaa jakeen 23 ihmisillä?

- Mitä jae 23 opettaa meille evankelioimisesta?

9. ”Tulkaa, kaikki on jo valmiina!” tarkoittaa sitä, että Jumalan juhlat ovat ilmaiset (17). Millä valuutalla Jeesus ne maksoi?

- Jeesus kutsuu sinuakin juhliinsa sanomalla: ”Tule, kaikki on jo valmiina!” Mitä sinä hänen kutsuunsa vastaat?

ILOSANOMA: Jeesuksen itsensä piti tulla ”köyhäksi, raajarikoksi, sokeaksi ja rammaksi” voidakseen maksaa Jumalan valtakunnan suurien pitojen kustannukset. Siksi kutsu koskeekin nyt jokaista, joka vain tahtoo sisälle tulla.

20.6.10 KADONNUT JA JÄLLEEN LÖYTYNYT

VIRRET: 312 ja 392

RUKOUS: Kaiken armon Jumala. Sinä joka olet lähettänyt Poikasi Herramme Jeesuksen Kristuksen maailmaan etsimään ja pelastamaan kadonneita. Varjele meitä aina uskossa. Ja jos joudumme luotasi pois, anna pyhän sanasi ja johdatuksesi palauttaa meidät jälleen sinun tykösi. Herätä meidät oikealla tavalla huolehtimaan toinen toisestamme, että eksyneet löytäisivät tien takaisin luoksesi. Suo, että enkelisi taivaassa voisivat riemuilla kadonneista, mutta jälleen löytyneistä lapsistasi. Aamen.

TEKSTI: LUUKAS 15:1-10

KUULIJAT 1-2

1. Mistä syystä jotkut tuntevat vetoa Jeesukseen ja toiset eivät voi häntä sietää? Miettikää sekä Jeesuksen aikaa että omaa aikaamme.

LAMMAS 3-7

2. Miettikää eri syitä, miksi lammas voi joutua kadoksiin?

- Mitä kadonnut lammas voi tehdä sen eteen, että se tulisi löydettyksi – ja mitä se ei voi tehdä?
- Minkä lohdutuksen tämä vertaus sisältää ajatellen niitä ihmisiä, joiden puolesta sinä huolehdit ja hätäilet?

3. Jeesus vertaa löydettyksi tulemista parannuksen tekemiseen (7). Mitä siis parannus on tämän vertauksen mukaan? Pysyttele tekstissä!

4. Missä meidän aikanamme ovat ne ”hurskaat, jotka eivät ole parannuksen tarpeessa” (7)?

- Jesajan kirjassa on lause, jonka fariseukset tunsivat varsin hyvin: ”Me harhailimme eksyneinä kuin lampaat, **jokainen meistä** kääntyi omalle tielleen. Mutta Herra pani meidän kaikkien syntivelan hänen kannettavakseen” (Jes.53:6). Vielä kerran: keitä ne 99 tarkoittavat?

5. Mistä synneistä fariseusten olisi pitänyt tehdä parannus (2)?

- Miksi fariseukset eivät tajunneet olevansa eksyksissä
- Kumpaan ryhmään sinä itse katsot kuuluvasi: kadonneisiin vai löytyneisiin?

6. Vertauksissa juhlat usein merkitsevät taivasta. Miksi tässä vertauksessa 99 hurskasta eivät päässeet juhliin, vaan sinne päästi vain yksi kadonnut ja löytynyt (6)?

7. Mitä tarkoittaa käytännössä se, ettei kukaan voi mennä taivaan juhliin omin jaloin, vaan hänet pitää sinne kantaa (5)?

KYMMENEN HOPEARAHAA 8-10

8. Miettikää eri syitä, miksi nuo hopearahat olivat omistajalleen tärkeitä?

- Miksi Jeesus rinnasti hopearahan ja syntisen toisiinsa – mitä yhteistä niissä on?
- Miksi sinä olet Jeesukselle yhtä tärkeä kuin hopearahat tuolle naiselle?

9. Missä meidän päivinämme voidaan kohdata Jeesus, joka ”hyväksyy syntiset seuraansa ja syö heidän kanssaan” (2)?

ILOSANOMA: Johannes Kastaja kutsui Jeesusta ”Jumalan karitsaksi, joka ottaa pois maailman synnin” (Joh.1:29). Jeesus-karitsaa ei pelastettu erämaasta, päinvastoin, hänethän tapettiin sinne. Häntä ei kannettu kotiin, vaan hänen kuormattiin kaikki meidän syntimme kannettavaksi.

27.6.10 ARMAHTAKAA!

VIRRET: 438 ja 296

RUKOUS: Herra Jumala, taivaallinen Isä. Sinä olet vanhurskas tuomari, joka et salli itseäsi pilkata, mutta myös laupeuden Isä, kaiken armon Jumala, joka annat anteeksi synnit ja nostat langenneet. Armahda meitä, jotka rakkaudettomasti tuomitsemme veljemme virheet emmekä näe omaa suurta velkaamme. Suo meidän oikein oppia tuntemaan sinut, että pelastuisimme ylpeydestä. Varjele meitä myös epätoivosta, kun syntiemme rangaistus uhkaa meitä. Suo meidän Poikasi esikuvan mukaan kohdella lähimmäistämme oikein ja laupiaasti ja niin vaeltaa sinun tietäsi elämään ja iankaikkiseen iloon. Amen.

TEKSTI: LUUK.6:36-42

TAUSTAA: ”Mitta” joka mainitaan jakeessa 38 mainitaan, on yllättävän iso: 40 litraa – vetää yhtä paljon kuin kaksi sankoa. Kun luet tätä tekstiä, mieti missä määrin pystyit menneellä viikolla sen elämänohjeita toteuttamaan omassa arjessasi.

JAE 36

1. Jos tunnet jonkun todella armahtavaisen ihmisen, niin kuvaile häntä.

- Mikä on mielestäsi vaikeinta, kun pitäisi antaa toiselle ihmiselle anteeksi hänen puutteen ja pahat tekonsa (36)?
- Millaiset ihmiset tarvitsisivat eniten armahdusta?

JAE 37

• Millaiset ihmiset sinun tekee aina mieli tuomita?

• Lukekaa jae molempina käännöksinä. Puhuuko Jeesus tässä ihmissuhteista vai voiko tämän jakeen mielestänne soveltaa myös Jumala-suhteeseen?

• Voidaanko tätä jaetta mielestänne soveltaa harhaoppien ja harhaopettajien tuomitsemiseen?

• Mitä ajattelette jakeen 37 valossa Pietarin sanoista juuri kastetulle miehelle - onko tämä tuomitsemista: *"Kadotukseen joudut rahoinesi, kun luulet, että Jumalan lahja on rahalla ostettavissa! Sinulla ei ole tässä osaa eikä arpaa, sillä sinä et ole vilpittön Jumalan edessä. Käänny siis tästä pahuudestasi ja rukoile Herraa!"* (Apt.20:20-23).

• Mitä ajattelette tämän jakeen valossa siitä, että Jeesus kutsuu jakeessa 42 kuulijoitaan tekopyhiksi – eikö se ole tuomitsemista?

• Mikä olisi väärää ja mikä oikeaa tuomitsemista nykyisessä kirkollisessa tilanteessa?

JAE 38.

• Minkä antamisesta Jeesus puhuu jakeessa 38 puhuu?

• Mitä Jeesus tarkoitti puhuessaan mitasta? Miksi hän valitsi mitalle juuri tuon koon 40 litraa? Mitä tarkoittaa se, että mitta annetaan ihmisen syliin?

• Mitä hyviä asioita sisältää mitta, jonka Herra on mitannut sinun syliisi?

• Mikä on niiden ihmisten erehdys, jotka aina valittavat, etteivät toiset ota heitä tarpeeksi huomioon?

JAKEET 39-40 Huomatkaa, että eräänlaisesta sokeudesta puhutaan myös jakeessa 42.

• Miten tämä pieni vertaus kuuluu yhteen edellisten jakeiden kanssa?

• Ketä Jeesus tarkoittaa puhuessaan näkevästä ja opettajasta ja toisaalta sokeasta ja oppilaasta?

• Mikä on tämän pienen vertauksen opetus juuri sinulle?

JAKEET 41-42

• Miksi on helpompi huomata toisen pieni synti kuin oma suuri syntinsä?

• Hiljaa vastattavaksi: Mikä on sinun silmässäsi oleva hirsi?

JAE 36, VIELÄ KERRAN

• Voiko mielestänne sellainen ihminen armahtaa toisia, joka ei itse ole kokenut Jumalan anteeksiantoa?

• Mistä sinä voit tietää, että taivaallinen Isäsi tahtoo armahtaa sinua tänäkin päivänä?

ILOSANOMA: Jeesus tuomittiin, ettei sinua tarvitsisi tuomita kadotukseen. Jeesus julistettiin syylliseksi, että sinä saisit oman kovuutesi ja tuomiomielesi anteeksi. Jeesus vangittiin, että sinä voisit päästä synnin, kuoleman ja perkeleen vallasta vapauteen. Hän on maksanut omalla verellään kaiken sen hyvän, mitä syliisi laskettu suuri mitta sisältää.

4.7.10 HERRAN PALVELUKSESSA

VIRRET: 164 ja 178

RUKOUS: Herra Jeesus Kristus, elävän Jumalan Poika, joka olet antanut pyhän sanasi ja kutsunut meidät syntiset ja arvottomat opetuslapsiksesi. Varusta meidät voimallasi ja tee meidät palvelijoiksesi, jotka kuuliaisina noudattavat sinun käskyjäsi ja rohkeasti tunnustavat nimeäsi ihmisten edessä. Aamen.

TEKSTI: LUUKAS 5:1-11

TAUSTAA: Pietarilla oli anoppi (4:38-39), mikä merkitsee, että hänellä oli myös vaimo ja lapsia. Pietari oli kalastaja – jollei hän saanut kalaa, ei hän voinut elättää perhettään. Genesaretin järvellä kalastetaan öiseen aikaan ja matalassa vedessä, ei kirkkaalla päivänvalolla ja syvässä vedessä.

1. Jos joku teistä on tehnyt töitä yövuorossa, kertokoon hän toisille, miltä yleensä yövuoron jälkeisenä aamuna tuntuu.
 - Kuvitelkaa, mitä Pietari mietiskeli pestessään verkkojaan epäonnistuneen kalastusretken jälkeen (2)?
2. Miksi Jeesus tahtoi opettaa ihmisiä veneestä käsin (3)?
 - Miettikää eri syitä, miksi hän valitsi juuri Pietarin veneen ”saarnatuolikseen”?
3. Pietari oli päässyt juuri pesemästä verkkojaan. Sitä paitsi hän oli kalastuksen asiantuntija, mitä Jeesus ei ollut. Mikä sai hänet tottelemaan Jeesuksen käskyä, vaikka hän samalla oli vaarassa tulla nolatuksi muiden kalastajien silmien edessä (4-5)?
 - Mitä luulette, uskoiko Pietari tässä vaiheessa saavansa kalaa vai eikö uskonut?
4. Jos Jeesus pyytäisi sinua tekemään jotakin, joka mielestäsi olisi aivan mahdotonta, mitä vastaisit hänelle?
5. Muutama vuosi sitten löytyi Genesaretin järven mudasta ajanlaskumme alkuun sijoittuva vene. Se oli noin 8 m pitkä ja yli 2 m leveä. Kuinka monta kilonpainoista kalaa mahtuu arviolta tuollaiseen veneeseen (7b)?
 - Mitä luulette kaikelle tälle kalamäärälle myöhemmin tapahtuneen?
6. Mikä outoa on siinä tavassa, miten Pietari reagoi tähän ihmeeseen?
 - Mitä syntejä Pietari ehkä tarkoitti sanoessaan jakeen 8 sanat?
7. Mitä Pietari oppi Jeesuksen persoonasta tämän ihmeen kautta? Katso miten hän puhuttelee tätä jakeissa 5 ja 8.
 - Mikä sai Pietarin tuntemaan pelkoa tässä tilanteessa?
8. Miksi Jeesus sanoi jakeen 10 sanat vasta Pietarin tunnustuksen jälkeen?
 - Mitä kalastajalla ja evankeliumin julistajalla on yhteistä?
9. Mitä takeita Pietarilla oli, ettei hänen perheensä näkisi nälkää hänen lähdettyään seuraamaan Jeesusta?
 - Mitä takeita sinulla on, ettei perheesi joudu kärsimään, jos seuraat Jeesusta minne hän vain käskää sinun mennä?

ILOSANOMA: Simon oli oikeassa sanoessaan, ettei syntinen saa lähestyä pyhää Jumalaa. Sanotaanhan VT:ssä, että syntinen kuolee Jumalan läheisyydessä. Juuri siksi Jeesuksen itsensä pitikin kokea se tilanne, mitä Pietari oli pelännyt: Jumala hylkäsi hänet hänen kuollessaan – meidän sijastamme.

11.7.10 RAKKAUDEN LAKI

VIRRET: 262:1,2,7-9 ja 414

RUKOUS: Kaikkivaltias, iankaikkinen Jumala, joka Pyhällä Hengelläsi pyhität ja hallitset kristikuntaasi maan päällä. Anna armostasi anteeksi meille, jotka monin tavoin joka päivä rikomme sinua ja lähimmäistämme vastaan. Opetä meitä antamaan toisillemme anteeksi voidaksemme käydä sinun alttarisi eteen ja tullaksemme kelvollisiksi palvelemaan sinua hengessä ja totuudessa. Amen.

TEKSTI: MATT.5:21-32

TAUSTAA: **Mooses** antoi lain Siinain vuorelta. Samoin Jeesus, ”**uusi Mooses**”, antoi vuorisaarnassaan uuden syvyyden vanhojen käskyjen tulkintaan.

1. Mitä yhteistä on vihalla ja murhalla (21-22)?

- Onko sinua koskaan kutsuttu ”hölmöksi” tai ”hulluksi”? Miltä se tuntui?
- Mitä lapsen sielunelämään vaikuttaa, jos häntä jatkuvasti nimitellään hölmöksi ja hulluksi?

2. Minkä suuruisen rangaistuksen sinä henkilökohtaisesti langettaisit niistä synneistä, jotka on mainittu jakeissa 21-22?

- Minkä suuruisen rangaistuksen langettaisit näistä synneistä, jos ne olisi tehty sitä ihmistä kohtaan, jota rakastat?

3. Miksi meidän on tehtävä sovinto riitakumppanimme kanssa, ennen kuin menemme suorittamaan uskonnonharjoitustamme (23-24)?

- Miksi Jeesusta ei kiinnosta se, kenen syytä riita oli? Miksi hän käskee kuulijoitaan ottamaan ensimmäisen askelen sovinnon tiellä, vaikka syy ei olisikaan ollut heidän (23-25)?
- Mitä tapahtuisi perheessäsi/ koulussasi/ työpaikallasi, jos alkaisit toimia kuten Jeesus näissä jakeissa opettaa?

4. Entä jos Jeesus olisikin sanonut: ”Jos veljelläsi on jotain sinua vastaan, niin unohda se, äläkä ajattele koko asiaa!” Olisiko sinun helpompi noudattaa tätä käskyä kuin sitä, jonka Jeesus itse asiassa antoi?

- Mitä tapahtuu ihmiselle, joka ei koskaan anna anteeksi toiselle, joka on häntä haavoittanut?
- Kuka on se ihminen, jonka synnit Jeesus toivoisi sinun tänään antavan anteeksi? (Voit vastata hiljaa mielessäsi.)

5. Miksi Jeesus pitää mielikuvituksessa tehtyä syntiä yhtä pahana kuin itse teossa tehtyä (27-28)?

- Muistuta mielesi tilanne, jossa silmäsi tai kätesi vietteli sinua syntiin. Millä konkreettisella tavalla olisit silloin voinut estää niitä tekemästä syntiä (29-30)?

6. Mitä Jeesus itse asiassa opettaa avioerosta (31-32)? Pysy tekstissä!

- Kuvittele tilannetta, missä naimisissa oleva henkilö rakastuu kolmanteen osapuoleen. Mitä etua siitä on kaikille asianosaisille, jos hän päättää totella näitä Jeesuksen käskyjä?

7. Mikä on suurin ero Jeesuksen ja meidän aikamme ajattelutavan välillä, kun on kysymys avioliitosta?

8. Miten selittäisit tätä tekstiä ihmiselle, joka väittää aina eläneensä vuorisaarnan mukaisesti? Entä sille ihmiselle, joka on epätoivoissaan, koska ei ole pystynyt näitä käskyjä noudattamaan?

ILOSANOMA: Jeesusta rangaistiin kaikilla niillä rangaistuksilla, jotka tämä teksti mainitsee, alkaen oikeuden tuomiosta aina helvetin tuleen asti. Hänen oli maksettava viimeinenkin kolikko siitä velasta, jota me olemme Jumalan edessä hänen käskyjään rikkoessamme kasvattaneet (vrt. jae 26).

18.7.10 KIRKASTETTU KRISTUS

VIRRET: 263:13,6 ja 151:1,8-11

RUKOUS: Herra Jeesus Kristus, joka olet ilmaissut kirkkautesi ja antanut opetuslastesi nähdä taivaan avoinna. Iahduta ja lohduta meitä sillä varmuudella, että olet kanssamme joka päivä maailman loppuun asti. Tee voimasi täydelliseksi niissä, jotka sinuun uskovat, että kerran peittämättömin kasvoin saisimme katsella sinun kirkkauttasi ja kaikkien pyhiesi kanssa tulisimme sinun kaltaisiksesi. Aamen.

TEKSTI: MATT.17:1-9

TAUSTAA: **Mooses ja Elia** olivat tahtoneet nähdä Jumalan satoja vuosia ennen tätä tapahtumaa, mutta eivät saaneet siihen lupaa. VT:n mukaan syntinen, joka näkee Jumalan kasvot, kuolee. Näiden kahden kuolemasta ks. 5 Ms.34:1-6 ja 2 Kun.2:11. Tekstimme vuori saattoi olla **Hermon** (2760 m). Ks. karttaa.

JAE 1.

- Miltä kolmesta opetuslapsesta ehkä tuntui, kun Jeesus valitsi juuri heidät lähtemään kanssaan vuoriretkelle? Minkä he ehkä arvelivat olevan retken tarkoituksen?
- Kuvitelkaa, millaista korkealle vuorelle kiipeäminen oli tuon ajan varusteilla?

JAE 2

- Oletko koskaan toivonut saavasi nähdä Jumalan? Jos olet, niin millaisessa tilanteessa?
- Miksi nimenomaan Jeesuksen kasvot ja vaatteet muuttuivat?
- Miksi Jumala tahtoi näyttää Poikansa jumalallisen hahmon syntisten ihmisten silmien edessä edes yhden ainoan kerran?
- Miksi opetuslapset eivät kuolleetkaan, vaikka näkivät Jumalan pyhät kasvot?

JAE 3

- Miksi Jeesuksen kirkastumista piti olla todistamassa myös kaksi Vanhan testamentin edustajaa?
- Miettikää, miksi Jumala valitsi juuri Mooseksen ja Eliaan tähän tilanteeseen.
- Miltä näistä kahdesta tuntui ehkä nähdä Messias, jonka tuloa he olivat ennustaneet ja odottaneet?

JAE 4

- Mikä tuossa tilanteessa tuntui opetuslapsista hyvältä?
- Jos olet joskus kokenut niin ihanan uskonnollisen kokemuksen, ettet olisi sen jälkeen tahtonut palata arkeen ollenkaan, kerro siitä toisille.
- Miten Pietari arveli voivansa siitä lähtien elää korkean vuoren huipulla?

JAE 5

- Mikä oli pilven merkitys tuossa tilanteessa?
 - Miksi Jumala ei sanonut: ”Totelkaa häntä” vaan: ”Kuulkaa häntä”?
- *Vertaa tätä tilannetta siihen tilanteeseen, kun Jumala antoi kivitaluihin kirjoitetun sanansa kansalleen Siinain vuorelta. Mikä on ero näiden tilanteiden välillä?

JAE 6

- Pietari oli vähää ennen sanonut, että hänen on hyvä olla. Mitä hän nyt pelkäsi?
- Onko pyhän Jumalan lähellä hyvä vai paha olla?
- Kummanko Jeesuksen kanssa sinun mielestäsi on helpompi olla tekemisissä: sen jolla on puusepän vaatteet vai sen, jolla on vanhurskauden valkoinen puku? Perustele vastauksesi.

JAKEET 7-9

- Mikä merkitys oli sillä, että Jeesus kosketti opetuslapsiaan?
- Luuletteko, että opetuslapset olivat pahoillaan vai hyvillään siitä, että Mooses ja Elia olivat hävinneet näkyvistä?
- Miksi Jeesus ei halunnut, että tästä näystä puhuttaisiin vielä kenellekään, ei edes yhdeksälle muulle opetuslapsille?

ILOSANOMA: Jeesus läksi kirkastusvuorelta kulkemaan kohti toista vuorta, nimittäin Golgataa. Siellä hän joutui kuolemaan alastomana, että hän voisi antaa hohtavan valkoisen vaatteen meidän syntisten päälle.

25.7.10 TOTUUS JA HARHA

VIRRET: 115 ja 364:1-3,6

RUKOUS: Rakas taivaallinen Isä. Me kiitämme sinua kaikesta sydämestämme siitä, että olet antanut meille puhtaan ja kirkkaan sanasi. Valaise sydämemme ja omattuntomme Pyhällä Hengelläsi, ettemme pettäisi itseämme ja muita. Murra valheen valta. Anna meille usko, joka rakentuu lujalle perustukselle, Jeesukselle Kristukselle. Lähetä oikeita opettajia, jotka Pyhässä Hengessä julistavat sinun käskyjäsi ja armoasi, että kirkkoasi johdettaisiin kulkemaan elämään vievää tietä. Aamen.

TEKSTI: MATT.7:15-23

TAUSTAA: **Profeetan tehtävä** oli julistaa Jumalan sanaa aikansa ihmisille. Voimme soveltaa tätä tekstiä kaikkiin niihin pappeihin ja maallikoihin, jotka meidän aikanamme julistavat Jumalan sanaa.

1. Koeta löytää tästä tekstistä mahdollisimman monta syytä siihen, miksi väärää profeettaa on vaikea erottaa oikeasta?

- Toimivatko väärät profeetat tekstimme mukaan kirkon sisä- vai ulkopuolella?

2. Millaista toimintaa arvelet sellaisen profeetan kirkossa harjoittavan, joka itse asiassa on susi lammasten vaatteissa (15)?

- Mitä luulet: tietääkö väärä profeetta itse olevansa väärä profeetta? Perustele vastauksesi.
- Mikä on se hedelmä, jonka perusteella voimme määritellä profeetan laadun (16-20)? Kerro jokin konkreettinen esimerkki.

3. Missä meidän päivinämme tapahtuu sellaisia ilmiöitä, jotka jae 22 mainitsee (profetioita, pahojen henkien karkottamisia, voimatekoja)?

- Minkä asioiden vuoksi Jeesus kritisoi ihmisiä, jotka tekevät hänen nimessään suuria ihmeitä (23)?
- Millä mittakepillä meidän pitää arvioida ihmisiä, jotka tekevät meidän päivinämme ihmeitä kristikunnassa?

4. Mitä väärät profeetat pitävät uskonnon tärkeimpänä tarkoituksena?

- Kuvittele ihmistä, joka käy vain ”ihme-kokouksissa”. Mitä hänen uskostaan puuttuu?

5. Mikä on väärien profettojen asenne syntiin (21,23)?

- Miksi väärät profeetat eivät itse tajua olevansa vääryyden tekijöitä?

6. Mihin tarkoitukseen väärät profeetat eivät käytä Jeesuksen nimeä?

- Vetäjä lukee Room.10:13. Mikä ero on Jeesuksen nimen käytössä ja käytössä?

7. Miten Jeesus oppii tuntemaan omansa (23)?

- Miksi Jeesus ei tunne ihmisiä, jotka ovat tehneet ihmeitäkin hänen nimessään?
- Miten voimme tietää tänään, tuleeko Jeesus tuntemaan meidät viimeisenä päivänä?

8. Mitä oikea profeetta saarnaa syntisille, luusereille, kuolemansairaille jne.?

- Kenen velvollisuus on meidän päivinämme varoittaa kristittyjä vääristä profetoista?

ILOSANOMA: Saatana ei voi koskaan olla susi Jumalan Karitsan vaatteissa, koska hänellä ei ole ruumiissaan haavojen jälkiä. Väärien profettojen suuri erehdys on se, etteivät he myönnä syntejään eivätkä siis myöskään tarvitse Jeesusta Jumalan Karitsana, ristillä kuolleena Vapahtajanaan.

1.8.10 USKOLLISUUS JUMALAN LAHJOJEN HOITAMISESSA

VIRRET: 433 ja 460

RUKOUS: Herra Jumala, taivaallinen Isä. Sinä olet kutsunut meidät työtovereinasi kantamaan vastuuta valtakunnastasi maailmassa. Anna meille rohkeutta, ettemme pelosta tai heikkoudesta laiminlöisi kutsumusta, johon armossasi tahdot meitä käyttää. Vahvista meitä miehuullisesti kilvoittelemaan saadaksemme vihdoinkin ylistää sinua kirkkaudessa. Amen.

TEKSTI: LUUKAS 16:1-9

VERTAUS:

- Mitä tiedämme rikkaasta miehestä? (Millainen luonne hänellä mielestänne oli? Mitä mieltä olette hänen sijoitustoiminnastaan?)
- Mitä tiedämme taloudenhoitajasta/ huoneenhaltijasta? (Millainen luonne hänellä oli? Millainen hän oli työntekijänä?)
- Miettikää, millä konkreettisilla tavoilla taloudenhoitaja tuhlassi/ hävitti hänen omaisuuttaan?
- Oliko taloudenhoitaja mielestänne varas? (Mikä ero on tuhlaamisella/ hävittämällä ja varastamisella?)
- Mitä mieltä olette taloudenhoitajan tavasta varautua uhkaavaan työttömyyteen (3-7)?
- Sata astiaa tarkoittaa 3000-4000 öljylittraa. Sata tynnyriä vehnää tarkoittaa 40000 litraa. Laskekaa paljonko suunnilleen nykyrahassa laskettuna rikas mies menetti, kun taloudenhoitaja muutti hänen velkakirjojaan.
- Huomasiko isäntä, että velkakirjoja on muuteltu?
- Jos olisit ollut velallisten asemassa, olisitko ottanut myöhemmin tämän taloudenhoitajan töihin omaan taloosi? Miksi, miksi et?

JAKEET 8-11

- Sana, joka on käännetty isännäksi ja herraksi jakeissa 3, 5 ja 8 on kreikaksi ”kyrios”. Kreikan kielessä ei käytetä isoja ja pieniä kirjaimia. Miettikää, tarkoitetaanko jakeen 8 sanalla herra vertauksen isäntää vai Jeesusta. Perustelkaa vastauksenne.
- Jos oletetaan, että Jeesuksen sanat alkavat vasta jakeen 8 puolivälistä (Hän sanoi...) niin miettikää, mitä Jeesus tarkoitti jakeilla 8b-9. (Keitä ovat väärällä rikkauksella/ mammonalla tehdyt ystävät? Mitä ovat läiset asunnot – sana tarkoittaa muuten teltoa eikä oikeaa taloa?)
- Sana ”epärehellinen/ väärä” jakeissa 8, 9 ja 11 on kreikaksi adikia. Sen johdannainen adikos esiintyy myös jakeissa 10 merkityksessä ”vilpillinen/ väärä”. Lukekaa jakeet läpi ja miettikää, kuka Jeesuksen mielestä on vilpillinen ihminen ja mitä on väärä mammona?
- Mitä Jeesus tarkoittaa toisen omalla, entä omalla omalla (12)?
- Miksi rakkautta Jumalaan ja rakkautta rahaan ei voi yhdistää?
- Miksi Jeesus näyttää puhuvan ristiin vertauksessa (1-8a) ja sen jatko-osassa (10-13)?

JAKEET 14-15

- Minkään muun vertauksen yhteydessä ei kerrota, että kuulijat – edes fariseukset – olisivat ivanneet Jeesusta. Miksi he ivasivat häntä nyt?

VERTAUKSEN TULKINTA:

- Ketä Jeesus tarkoittaa vertauksen rikkaalla miehellä (1-2)? Entä taloudenhoitajalla – omana aikanaan ja meidän aikanamme? Entä velallisilla?
- Hiljaa vastattavaksi: minkä synnin tämä vertaus ja sen jatko-osa osoittavat sinulle henkilökohtaisesti?
- Mikä olisi tekstimme opetus, jos siihen kuuluisivat vain jakeet 1-7 ja 10-13?
- Mikä on mielestänne tekstin opetus, kun siihen kuuluvat myös jakeet 8-9?

ILOSANOMA:

- Vertaa Jeesuksen elämää jakeisiin 10-13. Mikä rooli Jeesuksella itsellään on tässä vertauksessa?
- Missä tässä tekstissä on armon evankeliumi?

8.8.10 ETSIKKOAIKOJA

VIRRET: 412 ja 314

RUKOUS: Kaikkivaltias, iankaikkinen Jumala, joka Pojassasi Jeesuksessa Kristuksessa olet avannut meille portin valtakuntaasi. Anna anteeksi, että usein olemme hyljänneet meitä etsivän armon. Älä salli meidän viivyttää parannusentekoamme. Herätä meidät Hengelläsi valvomaan, että ottaisimme vaarin etsikkoajastamme ja kerran kaikkien Kristukseen uskovien kanssa saisimme käydä porteista sisälle sinun pyhään kaupunkiisi. Aamen.

TEKSTI: LUUKAS 19:41-48

TAUSTAA: Tapahtumapaikka on Öljymäki. Jeesus on suosionsa huipulla. Hän on juuri ratsastanut juhlasaatossa Jerusalemin porteille. Ks. jakeet 37-38. Yhtäkkiä hän purskahtaa itkuun, ei itsensä puolesta – vaikka tietää kuolevansa viikon päästä kauhean kuoleman – vaan Jerusalemin ja kansansa puolesta.

Jeremia oli ennustanut itkien saman kaupungin tuhoa 600 vuotta aikaisemmin, mutta häntä ei ollut kuunneltu. Hänkin oli nimittänyt temppeleitä rosvojen luolaksi, koska temppelevieraat eivät halunneet tehdä parannusta synneistään. Sekä Jeremia että Jeesus ennustivat Jerusalemin tuhon 40 vuotta ennen kuin se tapahtui. Roomalainen sotapäällikkö Titus piiritti Jerusalemiä kolme vuotta. Sen valloitus v.70 kuuluu Israelin historian verisimpiin teurastuksiin.

Jeesuksen kerrotaan itkeneen kolme kertaa, ja joka kerran ääneen – se käy ilmi kreikan verbistä. Toiset kaksi kertaa tapahtuivat Lasaruksen haudalla (Joh.11:35) ja Getsemanessa (Hepr.5:7).

JAE 41

- Mitä ihmiset olisivat ehkä odottaneet Jeesuksen tässä tilanteessa sanovan?
- Miksi Jeesus ei ollut tässä tilanteessa iloinen?
- Miten suhtautuisitte mieheen, joka itkisi ääneen julkisella paikalla?
- Miksi meidän on tärkeää tietää, että Jeesuskin itki?
- Minkä verran luulette Jeesuksen surreen edeltä käsin sitä kohtaloa, joka häntä itseään muutaman päivän päästä odotti?

JAKEET 42-44

- Mitä tarkoittaa Jeesuksen sana: ”Jospa sinäkin tänä päivänä ymmärtäisit, missä turvasi on/ mikä rauhaasi sopii”?
- Missä Jerusalemin asukkaiden turva oli ja missä sen olisi pitänyt olla?
- Mikä jakeiden 43-44 kuvaamassa tilanteessa on mielestäsi pahinta?
- Mitä mieleenne tulee sanasta ”etsikkoaika”?
- Mitä käytännössä tarkoittaa jonkin maan tai kaupungin etsikkoaika?
- Mikä on katastrofin ja etsikkoajan yhtäläisyys ja mikä on niiden välinen ero?
- Mikä oli ollut Jerusalemin etsikkoaika?
- Mitä Jerusalemlle olisi tapahtunut, jos se olisi ottanut Jeesuksen vastaan?
- Miksi Jeesuksen kuulijat eivät uskoneet hänen ennustustaan?

SOVELLUTUS

- Miettikää, mitä Jeesus sanoo tänä päivänä katsellessaan Suomen kaupunkeja.
- Mikä on ollut Suomen etsikkoaika?
- Mitä kansalle tai kaupungille tapahtuu, jos sen etsikkoaika menee ohi?

JAKEET 45-48.

- Miten jakeet 41-44 ja 45-46 liittyvät yhteen?
- Pitkämatkalaiset ostivat temppeleissä itselleen uhrieläimiä, joita eivät voineet kuljettaa mukanaan kotipaikkakunnaltaan asti. Mikä siinä oli Jeesuksen mielestä pahaa?
- Mikä teki Jerusalemin temppeleistä rosvojen luolan?
- Kumpi luonnehdinta sopii paremmin omaan kirkkoomme tänä päivänä: rukouksen huone vai rosvojen luola?
- Mikä ylipappeja ja johtomiehiä ärsytti eniten temppelein puhdistuksessa?
- Mitä osoittaa se, ettei kukaan mennyt pysäyttämään Jeesusta?
- Miksi kansa halusi kuunnella Jeesusta, vaikka tämä julisti heille niin kovia sanoja?

ILOSANOMA

- Mikä osoittaa, että Jeesus rakasti Jerusalemiä ja sen asukkaita?

- Miksi Jeesuksen ruumiin piti kokea sama kohtalo kuin Jerusalemin ja sen temppelin?

LOPUKSI: Jeesus vastasi: "Hajottakaa tämä temppeli, niin minä saan sen nousemaan kolmessa päivässä." Silloin juutalaiset sanoivat: "Tätä temppeliä on rakennettu neljäkymmentäkuusi vuotta. Sinäkö pystyttäisit sen kolmessa päivässä?" Jeesus tarkoitti kuitenkin temppelillä omaa ruumistaan. Kun hän sitten oli noussut kuolleista, opetuslapset muistivat nämä hänen sanansa, ja he uskoivat kirjoituksiin ja siihen, mitä Jeesus oli puhunut. (Joh.3:19-20).

15.8.10 ITSENSÄ TUTKIMINEN

VIRRET: 409 ja 304

RUKOUS: Herra Jumala, taivaallinen Isä, joka olet ylpeitä vastaan, mutta annat nöyrylle armon. Varjele meitä luottamasta omaan vanhurskauteemme. Vaikuta meissä sanallasi todellinen katumus ja halu parannukseen. Särje meidät armollasi, että saisimme voimaa uuteen elämään. Amen.

TEKSTI: LUUK.18:9-14

TAUSTAA: Sana ”**vanhurskas**” tarkoittaa Raamatussa ihmistä, joka kelpaa Jumalalle ja pääsee lopulta taivaaseen. Huomatkaa, että Jeesuksen aikaan sana ”**fariseus**” ei merkinnyt tekopyhää hurskastelijaa, vaan todella uskovaista ihmistä, joka tahtoi sydämestään palvella Jumalaa ja pitää köyhistä huolta. ”**Publikaani**” taas oli miehitysvallan palveluksessa oleva isänmaan petturi, joka rikastui pistämällä verovaroja omaan taskuunsa. Juutalaisille **temppele** oli ainoa paikka, jossa Jumala voitiin kohdata ja synnit sovitaa. (Huomio: vuoden 1938 käännöksessä on jae 14 käännetty ”vanhurskaampana kuin se toinen”, mutta tämä käännös on väärä. Sitä ei pidä käyttää keskustelun pohjana.)

1. Mistä on osoituksena, jos joku halveksii toisia ja puhuu heistä aina pahaa (9)?
2. Mistä tiedämme, että vertauksen molemmat miehet uskoivat Jumalaan (10)?
 - Pohtikaa, mikä oli vertauksen fariseuksen motiivi hänen tullessaan temppeleihin?
 - Mistä syystä publikaani oli tullut temppeleihin?
3. Mistä asioista fariseus kiitti Jumalaa (11-12)?
 - Mistä asioista fariseus ei kiittänyt Jumalaa?
 - Miten fariseus ajatteli ihmisen tulevan vanhurskaaksi ja pääsevän taivaaseen?
 - Miksi fariseus vertasi itseään toisiin ihmisiin eikä Jumalan lakiin (11)?
4. Koettakaa löytää tekstistä mahdollisimman monta seikkaa, joiden suhteen publikaanin ja fariseuksen rukoukset erosivat toisistaan (11-13)?
 - Millä perusteella publikaani uskalsi lähestyä Jumalaa?
5. Mitä syntejä fariseus huomaamattaan teki Jumalaa ja lähimmäistään vastaan (11-12)?
 - Millä tavalla publikaani antoi kunnian Jumalalle (13)?
 - Kumpaa näistä kahdesta rukoilijasta sinä muistutat enemmän? (Voit vastata hiljaa sydämessäsi.)
6. Miksi fariseus ei ollutkaan vanhurskas palatessaan temppeleistä kotiinsa?
 - Jos fariseukselta olisi kysytty paluumatkalla, arveleeko hän pääsevänsä taivaaseen, mitä hän olisi vastannut? Entä jos sama kysymys olisi esitetty publikaanille?
 - Ketkä kaikki tiesivät, kumpi näistä kahdesta oli vanhurskas temppeleistä lähtiessään?
7. Fariseuksella oli itse asiassa paljon vahvempi usko kuin publikaanilla. (Hän uskoi vahvemmin omaan pelastumiseensa.) Mistä syystä väärä usko on usein vahvempi kuin oikea?
8. Miksi Jeesus ei päättänyt vertaustaan sanomalla: ”Sitten publikaani korvasi tekemänsä vääryyden ja hänestä tuli kunnan ihminen”?
9. Publikaani oli luultavasti tuhonnut monenkin ihmisen elämän rahanhimollaan. Mitä tapahtui sille rangaistukselle, joka hänen Jumalan lain perusteella olisi pitänyt synneistään kärsiä?
10. Miten ihminen tulee vanhurskaaksi tämän vertauksen mukaan?
 - Mikä on ihmisen osuus vanhurskauttamisessa, entä Jumalan osuus?

ILOSANOMA: Ilmaus ”olla armollinen” jakeessa 13 sisältää alkukielessä lisämerkityksen ”uhrin perusteella”. Temppelein uhrin olivat Jeesuksen ristinkuoleman ennakkokuvia. Sillä hetkellä, kun publikaani pyysi Jumalalta armahdusta (Jeesuksen uhrin tähden), hänen syntinsä luettiin Jeesuksen syyksi ja Jeesuksen vanhurskaus luettiin hänen hyväkseen. Siksi Jumala voi antaa publikaanille synnit anteeksi ja julistaa hänet vanhurskaaksi.

22.8.10 JEESUS, PARANTAJAMME

VIRRET: 204, 333

RUKOUS: Herra Jumala, joka olet avannut taivaasi ja lähettänyt Poikasi päästämään meidät synnin ja kuoleman orjuudesta. Avaa Hengelläsi ja väkevällä sanallasi suljetut sydämemme. Irrota kielemme siteet, että voisimme ylistää sinua ja pelottomasti todistaa totuudesta maailman edessä. Aamen.

TEKSTI: MARKUS 7:31-37

TAUSTAA: Tekstimme mies oli ilmeisesti ollut **kuulovammainen varhaisesta lapsuudestaan asti**, koska hän ei pystynyt kunnolla puhumaan. Mies ei siis ollut koskaan pystynyt **kommunikoimaan** toisten kanssa. (Tuohon aikaan ei ollut vielä olemassa yhtenäistä viittomakieltä.) Jesaja oli ennustanut 700 vuotta aikaisemmin (Jes 35:5), että **Messias** saisi kuurot kuulemaan ja mykät puhumaan (37).

1. Mieti, millaisia eri ääniä sinä kuulet päivän mittaan. Mikä mielestäsi olisi vaikeinta, jollet kuulisi mitään?
2. Kuvittele, millainen kuulovammaisen miehen lapsuus oli ollut. (Mitä keinoja vanhemmilla oli lapsensa kasvattamiseen, vaaroilta varjelemiseen, työhön opettamiseen yms.? Mikä oli kuuron lapsen suhde ikätovereihinsa? Millainen kuva hänellä oli itsestään?)
3. Millainen oli aikuiseksi kasvaneen kuulovammaisen arkipäivä verrattuna ikätoverien arkipäivään?
 - Varmaan tekstimme kuulovammaista oli joskus käytetty synagogassa ja temppelissä - kuinka paljon luulette hänen ymmärtäneen näkymättömästä Jumalasta?
4. Mikä oli niiden ihmisten motiivi, jotka toivat kuuron Jeesuksen luo - esittäkää eri vaihtoehtoja (32)?
 - Jos olisit ollut tuojan asemassa, miten olisit selittänyt kuurolle, minne ollaan menossa ja miksi?
 - Miksi kuurosta tuntui erityisen vaikealta joutua keskelle väkijoukkoa?
5. Miksi Jeesus ei parantanut kuuroa sillä tavalla kuin tuojat pyysivät (32b ja 34)?
 - Miksi mies ei vastustellut, vaan läksi tuntemattoman rabbin mukaan (33)?
6. Mitä kuuro ymmärsi Jeesuksen neliosaisesta elekielestä jakeissa 33 ja 34? (Mitä Jeesus tahtoi sanoa kieltä ymmärtämättömälle miehelle sillä, että hän katsoi taivaalle ennen parantamisihmettä? Entä huokauksellaan?)
7. Miksi Markus on jättänyt tekstiinsä Jeesuksen parantavan sanan myös alkukielellä eli arameaksi (34)?
 - Jeesus seisoo tällä hetkellä sinunkin edessä ja sanoo: "Effata! Aukene!" Mitä hän sillä tarkoittaa - ajattele omaa kommunikaatiotasi toisten kanssa. (Voit vastata hiljaa mielessäsi.)
8. Yleensä lapselta menee kolme vuotta, ennen kuin hän oppii kielensä keskeisen sanavaraston. Miten on mahdollista, että tämä mies "oppi" kaiken tuon yhdessä hetkessä?
9. Jokainen Jeesuksen tekemä ihme kertoo meille jotakin taivaasta. Mitä voimme siitä oppia tämän tapahtuman perusteella?
10. Miksi ihmiset eivät välittäneet siitä, että Jeesus pyysi heitä vaikenemaan ihmeestä (36)?
 - Mitä arvelet - onko meidän aikanamme kristilliselle kirkolle eduksi, jos sen piirissä tapahtuneita ihmeitä mainostetaan tiedotusvälineissä?
 - Mitä "uutisia" Jeesus olisi ehkä mieluummin tahtonut ihmisten kertovan tuttavilleen?

ILOSANOMA: Jeesuksen ja hänen Isänsä välinen syvä kommunikaatio katkesi Jeesuksen riippuessa ristillä. Tämä oli se hinta, joka Jeesuksen piti meidän syntisten ja Jumalan välisestä kommunikaatiosta maksaa.

29.8.10 LÄHIMMÄINEN

VIRRET: 431 ja 430

RUKOUS: Herra Jumala, joka annat armossasi auringon valon ja taivaan sateen niin pahoille kuin hyvillekin ja joka olet suuressa rakkaudessa lahjoittanut meille Poikasi Jeesuksen Kristuksen opettajaksi ja esikuvaksi. Suo, ettemme itsekkäästi kulkisi kenenkään ihmisen ohi, vaan auttaisimme jokaista, joka apuamme tarvitsee. Salli meidän kuulua sinun perheväkesi joukkoon. Aamen.

TEKSTI: LUUK.10:25-37

TAUSTAA: Haavoittunut mies oli juutalainen, hänen pelastajansa samarialainen. Jeesuksen aikaan juutalaiset halveksivat keskellään asuvia **samarialaisia** siitä, että he olivat ”puoliverisiä” ja uskonnoltaankin puoliksi pakanoita. (Heillä oli näet oma temppelinsä ja he käyttivät vain viittä Mooseksen kirjaa Raamattunaan.) **Pappi ja leeviläinen** olivat ilmeisesti matkalla temppeliin suorittamaan uskonnollisia velvollisuuksiaan. Jos he koskisivat vereen tai kuolleeseen matkalla, he eivät saisi astua temppeliin sen päivän aikana.

1. Miksi suomalaisten ja maahanmuuttajien välillä on paljon konflikteja?
 - Ketä keskiverto suomalainen pitää sellaisena lähimmäisenä, jota hänellä on velvollisuus auttaa?
2. Kuvitelkaa, millaisia ajatuksia risteili mukiloidun miehen päässä hänen tullessaan välillä tajuihinsa tien poskessa maatessaan (30)?
 - Mitä liikkui ehkä vaimon ja lasten mielessä, kun he odottivat turhaan perheen isää kotiin palaavaksi?
2. Mieti mahdollisimman monta syytä siihen, miksi nuo kaksi uskonnon edustajaa eivät auttaneet kuolevaa miestä (31-32)?
 - Miten Jeesukselle kysymyksen esittänyt lainoppinut ehkä arvioi näiden kahden ”kollegansa” käytöstä (25-27)?
3. Miten pappi ja leeviläinen tulkitsivat rakkauden käskyä, jonka he osasivat ulkoa (27)?
 - Onko mielestäsi mahdollista rakastaa Jumalaa yli kaiken ja kohdella samaan aikaan kärsivää lähimmäistä sillä tavoin, kuin pappi ja leeviläinen häntä kohtelivat (27)? Perustele vastauksesi.
4. Samarialaisella ohikulkijalla olisi ollut vaikka kuinka monta syytä olla auttamatta mukiloitua miestä. Koeta keksiä niistä mahdollisimman useita.
 - Mikä olisi ollut vähin avun määrä, mitä tuossa tilanteessa olisi pitänyt mukiloidulle miesparalle antaa?
 - Missä suhteessa samarialainen ylitti ”vähimmäisavun” määrän (33-35)?
 - Ketä sinä olisit valmis auttamaan sillä tavalla kuin samarialainen auttoi mukiloitua muukalaista?
5. Kaksi denaria oli kahden päivän palkka eli 1/15 osa miehen kuukausipalkasta, jolla tuohon aikaan voi asua majatalossa pari kuukautta. Paljonko tuo summa olisi euroissa?
 - Miksi samarialainen tahtoi käyttää noin suuren summan rahaa vihamieliseen väestöryhmään kuuluvan muukalaisen auttamiseen?
6. Luuletko, että samarialainen täytti myös rakkauden käskyn ensimmäisen puoliskon (27)? Perustele vastauksesi.
7. Kuka on sinun lähimmäisesi, jonka sinä olet ehkä ohittanut samalla tavalla kuin pappi ja leeviläinen ohittivat mukiloidun miehen (36-37)? (Kysymykseen voi vastata myös hiljaa.)
 - Mieti jokin konkreettinen tapa, miten voisit tuota lähimmäistäsi auttaa.
8. Keneen sinä itse samaistut tässä vertauksessa?
9. Mitä yhteistä on Jeesuksella itsellään laupiaan samarialaisen kanssa?
 - Missä suhteessa Jeesus auttoi lähimmäistään vielä enemmän kuin laupias samarialainen?

ILOSANOMA: Jos sinä olet ihminen, jonka kärsimyksen ohi muut ovat kulkeneet, niin tiedä, että Jeesus pysähtyy tässäkin raamattupiirissä sinun kohdallesi, sitoo haavasi ja pyytää jotakuta omaansa pitämään sinusta huolen, kunnes haavasi ovat parantuneet.